

ZÁPIS Z KONTROLY VÝKONU ODSUNU

Z: Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov (ďalej len „ÚPZC Medved'ov“)

Do: medzinárodné letisko Skopje, Severomacedónska republika

Dátum realizácie: 28. 5. 2025

Vyhostovaná osoba: [REDAKOVANÉ] (ďalej len [REDAKOVANÉ]), žena, [REDAKOVANÉ],
štátna príslušnosť: Severomacedónska republika (ďalej len
„SMR“);

Monitoring uskutočnil: [REDAKOVANÉ] (ďalej len „monitor“)
Slovenská humanitná rada

Dátum vyhotovenia: 30. 5. 2025

OBSAH

1. Dodržiavanie práv a povinností štátnej príslušníčky SMR, umiestnenej v zariadení
2. Dodržiavanie povinností policajného útvaru a zariadenia v súvislosti so zaistením štátnej príslušníčky SMR
3. Prepustenie štátnej príslušníčky SMR z ÚPZC Medved'ov
4. Transfer štátnej príslušníčky SMR z ÚPZC Medved'ov na letisko Schwechat/Viedeň
5. Pobyt na letisku Schwechat/Viedeň
6. Let z letiska Schwechat/Viedeň na medzinárodné letisko v Skopje
7. Prílet na medzinárodné letisko v Skopje a odovzdanie štátnej príslušníčky SMR severomacedónskej polícii
8. Záver
9. Odporúčania

1. Dodržiavanie práv a povinností štátnej príslušníčky SMR, umiestnenej v zariadení

Štátna príslušníčka SMR, pani [REDAKOVANÉ], bola dňa 15. 5. 2025 umiestnená v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov v Medveďove, ktorý je príslušný na realizáciu výkonu trestu vyhostenia. Prvú kontrolu dodržiavania práv cudzinky som vykonal 16. 5. 2025. Išlo o kontrolu práva na nepretržitý osemhodinový čas na spánok, na dve denné vychádzky vo vonkajších priestoroch, každá v trvaní 1 hodinu. Kontrola bola zameraná aj na možnosť kontaktovania rodinných príslušníkov a zastupiteľského úradu. Kontroloval som aj cudzinkynu informovanosť o priebehu procesu zaistenia, o možnosti požiadať o azyl, o možnosti požiadať o právnu pomoc, podať správnu žalobu vo veci zaistenia a vyhostenia a preskúmania zaistenia a vyhostenia súdom. Pani [REDAKOVANÉ] počas kontroly potvrdila, že mala odo dňa zaistenia možnosť kontaktovať svojich rodinných príslušníkov a zastupiteľský úrad. Štátna príslušníčka SMR denne kontaktovala svojich rodinných príslušníkov prostredníctvom tabletu, poskytnutého sociálnym pracovníkom Slovenskej humanitnej rady.

Kontrolu, zameranú na dodržiavanie vnútorného poriadku, práva na odosielanie písomností na vlastné náklady a práva objednať si potraviny na vlastné náklady, som vykonal 20. 5. 2025. V ten deň som monitoroval aj cudzinkyn prístup k dôstojnému ošateniu a hygiene, k voľnočasovým aktivitám, k výučbe slovenského jazyka. Kontroloval som tiež prístup k zdravotnej, psychologickej a sociálnej starostlivosti v zariadení. Opätovne som kontroloval informovanosť pani [REDAKOVANÉ] o priebehu procesu zaistenia.

Počas zaistenia pani [REDAKOVANÉ] som 22. 5. 2025 opätovne kontroloval dodržiavanie jej práva na nepretržitý osemhodinový čas na spánok, na dve denné vychádzky vo vonkajších priestoroch. Znova som kontroloval jej možnosť kontaktovania rodinných príslušníkov a

zastupiteľského úradu a tiež cudzinkynu informovanosť o priebehu procesu zaistenia. Znova som sa zameral aj na jej prístup k dôstojnému ošateniu a hygiene, k voľnočasovým aktivitám, k výučbe slovenského jazyka. Podobne som opakovane overil cudzinkyn prístup k zdravotnej, psychologickej a sociálnej starostlivosti v zariadení.

Zaistenej štátnej príslušníčke SMR bol prístup k dôstojnému ošateniu umožnený poskytnutím oblečenia zo skladu ÚPZC. Prístup k hygienickým potrebám a zariadeniam mala pani [REDAKOVANÉ] zabezpečený v ubytovacom priestore. Prístup k zdravotnej starostlivosti zabezpečovalo ÚPZC každodennou prítomnosťou zdravotných sestier a návštevou lekára raz týždenne. Sociálnu starostlivosť zabezpečoval sociálny pracovník Slovenskej humanitnej rady a psychologickú starostlivosť psychológ Slovenskej humanitnej rady.

2. Dodržiavanie povinností policajného útvaru a zariadenia v súvislosti so zaistením štátnej príslušníčky SMR

Pri umiestnení v ÚPZC Medveďov bolo zaistenej štátnej príslušníčke SMR odovzdané poučenie v jej rodnom jazyku, v ktorom mala všetky dôležité informácie týkajúce sa:

- zaistenia,
- alternatív zaistenia (povinnosť hlásenia pobytu, peňažná záruka),
- správnej žaloby vo veci zaistenia/preskúmania zaistenia súdom,
- umiestnenia v ÚPZC Medveďov,
- práv a povinností v ÚPZC Medveďov (možnosť kontaktovať zastupiteľský úrad, právneho zástupcu, rodinných príslušníkov a pod.),
- stravovania a vnútorného poriadku zariadenia,
- administratívneho vyhostenia a pod.

Zaistená štátna príslušníčka SMR bola povinná podrobiť sa prehliadke osoby a prehliadke osobných vecí, ktoré jej policajti odobrali do úschovy. Pri prepustení zo zariadenia jej boli všetky osobné veci vrátené. Na základe žiadanky mohla pani [REDAKOVANÉ] svoje osobné veci využívať podľa potreby. Počas doby zaistenia v ÚPZC však využívala najmä tablet, poskytnutý pracovníkmi SHR, ktorým komunikovala s rodinou, pretože pri zaistení nedisponovala mobilným telefónom.

3. Prepustenie štátnej príslušníčky SMR z ÚPZC Medveďov

Pani [REDAKOVANÉ] bola informovaná o priebehu jej prípadu príslušníkmi PZ v ÚPZC Medveďov priebežne. Približne týždeň pred plánovaným vyhostením jej bol oznámený konkrétny dátum transferu. V prípade zaistenej štátnej príslušníčky SMR išlo o výkon trestu vyhostenia. ÚPZC Medveďov určil dátum odsunu na 28. 5. 2025. Letenky boli zabezpečené cez systém FAR. Cudzinka bola následne oboznámená o presnom rozvrhu vyhostenia. Na základe vyhodnotenia bezpečnostného rizika boli určení dvaja príslušníci ÚPZC Medveďov – policajтка a policajt, ktorí mali zabezpečiť sprievod cudzinky na medzinárodné letisko v Skopje.

Vyhostenie štátnej príslušníčky SMR bolo naplánované nasledovne: Eskorta sa uskutoční dňa 28. 05. 2025 odchodom z ÚPZC Medveďov v čase o 06:20 h a s predpokladaným príchodom na medzinárodné letisko Schwechat-Viedeň v čase okolo 08:20 h. Vyhostenie zaistenej osoby bude realizované odletom z Viedne letom č. OS 775 v čase o 10:20 h a s príchodom do Skopje v čase o 11:50 h. Na letisku v Skopje eskorta odovzdá pani [REDAKOVANÉ] severomacedónskej polícii.

Štátnej príslušníčke SMR bolo umožnené kontaktovať rodinných príslušníkov a informovať ich o svojom príchode do domovskej krajiny. Cudzinka absolvovala výstupnú lekársku prehliadku, ktorá potvrdila, že je schopná absolvovať eskortu na letisko a tiež je schopná leteckého transportu v sprievode eskorty do Skopje. Dňa 28. 5. 2025 bola pani [REDAKOVANÉ]

■. v ranných hodinách stálou službou pripravená na eskortu. Boli vybavené všetky formálne náležitosti, ktoré súviseli s prepustením, boli jej vydané osobné predmety a osobné oblečenie, do ktorého sa prezliekla. Štátna príslušníčka SMR bola veliteľom eskorty informovaná o celom priebehu výkonu vyhostenia a tiež inštruovaná, ako si zbalíť batožinu pred odletom.

4. Transfer štátnej príslušníčky SMR z ÚPZC Medveďov na letisko Schwechat/Viedeň

Pani ■ bola pred odchodom riadne poučená o svojich právach a o nasledovnom dianí. Odchod sa uskutočnil 28. 5. 2025 o 06:25 hod., pričom eskortu zabezpečovali dvaja policajti, muž a žena, keďže išlo o vyhostenie osoby ženského pohlavia. Pred odchodom bola vykonaná fyzická bezpečnostná kontrola štátnej príslušníčky SMR, pri ktorej sa nenašli žiadne nebezpečné predmety. Cudzinke bola poskytnutá zo strany ÚPZC strava a pitný režim na cestu. Pani ■ bola nasledovne odvedená do pripraveného policajného automobilu. Cudzinka sedela v strednej časti vozidla spolu s monitorom. Počas transportu mala pani ■ otázky ohľadom presných časov odletu z Viedne a priletu do Skopje, ktoré jej boli zodpovedané veliteľom eskorty. Cudzinka počas cesty využila ponúkanú hygienickú prestávku na čerpacej stanici. Cesta na letisko prebehla bez komplikácií, dorazili sme naň približne o 08:00 h.

5. Pobyť na letisku Schwechat/Viedeň

Pri príchode na letisko kontaktoval veliteľ eskorty rakúskych policajtov, ktorí nás odprevadili do osobitného priestoru, určeného na kontrolu vyhostňovaných cudzincov. Ihneď po príchode sa štátnej príslušníčke SMR začali venovať rakúski policajti, ktorí jej urobili osobnú prehliadku, prehliadku vykonala policajтка ženského pohlavia. Pani ■

boli v tomto priestore odobraté a skontrolované jej osobné veci, po kontrole jej boli všetky veci vrátené. Check – in eskorty a monitora prebehol mimo verejnosti v osobitnom priestore.

Následne sme mali čas na približne dvojhodinovú prestávku v čakárni, oddelenej od ostatnej verejnosti a vybavenej toaletami aj kuchyňkou. Cudzinka mala zabezpečený prístup k občerstveniu, pitnému režimu, toalete, fajčeniu. Čas do odletu sme strávili v tomto oddelenom priestore, odkiaľ nás rakúska polícia odviezla služobným vozidlom k pristavenému lietadlu do Skopje, kde sme nastupovali ako prví.

6. Let z letiska Schwechat/Viedeň na medzinárodné letisko v Skopje

Štátna príslušníčka SMR spolu s eskortujúcou políciou a s monitorom boli usadení v lietadle ako prví pasažieri, v zadnej časti lietadla. Pani [REDAKOVANÉ] bola usadená k oknu vedľa policajtky. Odlet sa uskutočnil o 10:30 h, lietadlo pristálo na medzinárodnom letisku v Skopje s miernym meškaním o 12:20 h MČ. Let do Skopje prebehol bez komplikácií. Počas letu prejavovala štátna príslušníčka SMR miernu úzkosť pri vzlete a pristátí, policajtku ju však účinne slovne upokojila. Počas letu mala cudzinka niekoľko otázok, ktoré jej boli policajtmí zodpovedané.

7. Prílet na medzinárodné letisko v Skopje a odovzdanie štátnej príslušníčky SMR severomacedónskej polícii

Po pristátí na medzinárodnom letisku v Skopje sme z lietadla vystupovali ako poslední na pokyn veliteľa eskorty po dohode s personálom lietadla. Štátna príslušníčka SMR pokojne a veselo vystúpila s eskortou, tešila sa na návrat do domovskej krajiny, čo viackrát prejavovala už aj počas zaistenia v ÚPZC. Pri výstupe z lietadla už eskortu očakával severomacedónsky policajt, ktorému slovenská eskorta bez problémov a komplikácií

odovzdala vyhostovanú cudzinku. Po krátkom rozhovore a výmene informácií eskortu aj cudzinku vpustil policajt o 13:00 cez bezpečnostnú kontrolu na územie Severného Macedónska. Pani [REDAKOVANÉ] tým pádom už nebola pod policajným dohľadom a vstúpila slobodne na územie domovskej krajiny.

8. Záver

Štátna príslušníčka SMR dodržiavala počas celej doby návratu pokyny eskortujúcich policajtov, domov sa tešila. Policajná eskorta sprevádzala pani [REDAKOVANÉ] podľa vopred stanoveného plánu. Policajti cudzinkine otázky trpezlivo zodpovedali, upokojili ju počas letu, keď zažívala úzkosť pri vzlete a pristátí. Počas monitoringu neboli zistené porušenia ľudských práv alebo zlé zaobchádzanie s cudzinkou. Eskortujúci policajti vykonali svoju prácu trpezlivo, pokojne a profesionálne s rešpektom k vyhostovanej cudzinke a jej právam.

9. Odporúčania

Výkon trestu vyhostenia štátnej príslušníčky SMR prebehol profesionálne, bez komplikácií a s rešpektom k jej ľudským právam. Zo strany cudzinky nedošlo k žiadnej sťažnosti. Vzhľadom na bezproblémový priebeh transferu neuvádzam žiadne odporúčania.

[REDAKOVANÉ]
monitor